

# Ljubljanski



## Leposloven in znanstven list.

Štev. 2.

V Ljubljani 1. svečana 1890.

Leto X.

## Pred nastopom.

Prizor iz umetnikovega življenja.

Zložil A. Funtek.

Pričel bom torej! . . . Nekaj še trenutij,  
 In gledališki oder se odprè  
 Očém zvedavam zbranih poslušalcev . . .  
 Zamolkel šum mi bije na uho,  
 Vmes godbe se razlegajo glasovi —  
 Resnično: kàdar vzplava zástor óni,  
 Tedáj naj dvignem se, ponosno stopim  
 V opravi dragoceni pred gospódo!  
 Na oder jaz? In zdaj? Z razvnetim licem,  
 Katero mrzli smrtni znoj rosí,  
 Z očmi, ki toli gledajo mračnó,  
 S šibečimi nogami — jaz? Na oder? . . .  
 Na oder! . . . Že jih vidim pred seboj,  
 Pogledov vidim sto uprtih náse,  
 Glasú nobenega po širnem hrámu —  
 Zdaj moj se dvigne glas! A kakšen glas!  
 Takó ne pôje pevec, čegar slava  
 Razširila se je v dežele daljne,  
 To glas tresoč je, grének, zadušèn,  
 In ko izvija stiskanim se prsim,  
 Takrát se zdi mi, da blesté na njem  
 Solzé se bridke . . . Peti, peti jaz!  
 Moj spev, da bodi jasen spev veselja,  
 Da dvigujé se nam v višave svetle,  
 Dvigujú s seboj i poslušalce té? —  
 Nikakor, danes ne, sedaj ni môči!  
 Krasoto mnogo gledal bom pred sábo,  
 Bogastvo v Frilu svilenem in zlatem,  
 Obrazov sto in sto mladostno lepih,

Gospóde zlahodne plemeniti zbor,  
 Vse to bom gledal, ali oh, kakó!  
 S telesnimi očmi, nikoli z dušo!  
 Duh moj ni tù, duh moj prebiva zdaj  
 V preprostem, tesnem, pólumračnem dômu,  
 Kjer bela žena grudi se na tleh,  
 Kjer v bolečinah stoče milo dete —  
 Ta bleda žena moja, dete moje,  
 In ko umira mi, kakó bi pel?!  
 Očesci ljubljencu zaprti sta,  
 Na vroče čelo stopa smrtni znoj,  
 V trepetu vije se telesce drobno,  
 Težak je dih, sedaj — sedaj zastaja . . .  
 Uboga žena, miljenec trpeči,  
 Takó sem vaju pustil brez solzá,  
 Soprog brezčuten, oče grozovit,  
 In šel, da pôjem tod v dvorani svetli?  
 A vender: še mi žije up slaboten:  
 Mordà dobrotno spanje okrepčá  
 Jedinca mi, mordà domóv dospevši  
 Ugledam na obrazku nežen smeh  
 In čujem rahle dihe . . . Bog, zanesi mi,  
 Usmiljen bodi mladi sreči moji,  
 Ne dàj, da v snežnobelem oblačilu,  
 Med cvetjem bi ugledal milo dete,  
 Ob njem voščenih svéc tresočé luči —  
 Ne dàj, môj Bog; iz dnà plačoče duše  
 Tod kličem ti: ne dàj, dobrotni Bog! . . .  
 Da ženo bi ugledal jokajočo,

In bral iz milih solznih nje očij  
 Bridkostno očitaje, da sem mogel  
 Prepevati, ko je umiral sin!  
 Duh blagi ti, ki gledaš mi v srcé,  
 Ti véš, kakó bolest mi grébe v duši,  
 Ti znaš, kaj terja svet, da neizprosno  
 Poslednjo kapljo terjal bi krvi  
 Od ónega, ki suženj je njegov!  
 In suženj sem, in suženj mu ostanem:  
 Umetnost moja mi jedino dóbro,  
 In petje tudi danes mi dolžnost! . . .  
 Ne, óni svet, ki tu nocoj je zbran,  
 Da slušal zvonke moje bi glasove,  
 Pojil okó z veselimi prizori,  
 Ta svet ne ume žaligre moje!  
 »Umetnik, pój, zato živiš, da poješ,  
 Da s petjem nam razveseljuješ dušo,  
 Kaj li sicér si, da srcé imaš,

Katero ti utriplje od bridkosti,  
 Kdo vprašal bi, čemú? . . . Umetnik, pój!«  
 Dà, pel, gospóda, bodem, plemenita!  
 In póči mi užaljeno srcé!  
 O sreči bodem pel ljubezni zveste,  
 Katero sem v življenji sam užil,  
 O nežnih upih in veselih hipih,  
 Zajedno bridko pesem bolečin:  
 In če napósled silen, rezek glas  
 Izvije se, gospóda, oprostite!  
 Nocoj samó še pojem vam takó,  
 Začujte torej duše strte spev,  
 Začujte glas — dovòlj! Že dviga se  
 Raz oder zástor — godba — šum pojema,  
 Sedaj naprej, sedaj je ura moja:  
 Otrok umira, oče bode pel —  
 Zanesi Bog, očetovski me sodi! —



## Lovec.

Kaj delate planine,  
 Prepadi strmi ví?  
 Po vaših skalah lovca  
 Tam rdéča teče kri!  
 Gorjé, vam, oj, planine,  
 Gorjé, prepadi, vam!  
 Prišél je po cvetlice,  
 Leží v globíni tam.  
 Vstreliti je postójno,  
 Jelena v teku znal,  
 Pečín, strmín in divjih  
 Potokov ni se bal.  
 Plašila ni vročina,  
 Ne sever ga brijóč,  
 Kaj njemu mraz viharja,  
 Kaj solnca plámen žgóč!

Popeval pesmi glasne,  
 Najlepše rajal plés,  
 Klobuk si s šopkom redkih  
 Nakitil je perés . . .

Pobegni, oj, mladenič,  
 Pogube, glej, oblák;  
 Nezgode, čuj, sovražne,  
 Za sábo trd korák! —

»Na vrhu med skalovjem  
 Leží čaroben vrt,  
 Cvetlice divno-bojne  
 Pogórski straži Črt.

Prinesi jih, če moja  
 Ljubezen ti je kàj;  
 V nedeljo bom se ž njimi  
 Nadičila za ràj!« . . .

Pa čakalo boš dolgo,  
 Deklé tce ti lepó,  
 Da lovec ti prinese  
 Cvetličic raz goró! . . . y.

